

Bryssel den 24 februari 2025
(OR. en)

6511/25

MAMA 44
MED 12
ISR 2

NOT

från: Rådets generalsekretariat
till: Delegationerna

Ärende: Förbindelserna med Israel
– Europeiska unionens ståndpunkt inför det trettonde mötet i
associeringsrådet
(Bryssel den 24 februari 2025)

För delegationerna bifogas Europeiska unionens ståndpunkt inför det trettonde mötet i
associeringsrådet EU–Israel.

TRETTONDE MÖTET I
ASSOCIERINGSRÅDET EU–ISRAEL

(Bryssel den 24 februari 2025)

Uttalande från Europeiska unionen

1. Europeiska unionen (EU) välkomnar detta trettonde möte i **associeringsrådet EU–Israel**. EU fäster stor vikt vid sina nära förbindelser med Staten Israel och värdesätter sin uppriktiga och öppna politiska dialog med Israel i syfte att främja en gemensam förståelse av utmaningarna i och utanför Mellanöstern. Detta ytterst viktiga möte äger rum i efterdyningarna av den extraordinära situationen med terroristattackerna mot Israel den 7 oktober 2023, gisslans lidande, konflikten i Gaza och den regionala utvecklingen. Det utgör ett tillfälle att diskutera situationen i Mellanöstern, inbegripet konflikten i Gaza och dess betydande humanitära konsekvenser, samt samarbetet mellan EU och Israel.

2. EU och Israel har nära och ömsesidigt fördelaktiga förbindelser inom politik, kultur, direkta personkontakter, turism, handel och investeringar samt ett betydande samarbete när det gäller ekonomi, finansiering, forskning och innovation och säkerhet, bland annat vad gäller krishantering och civilskydd. Detta samarbete sker **inom ramen för handlingsplanen för den europeiska grannskapspolitiken**¹ och ger EU och Israel full möjlighet att gå vidare i sitt samarbete, bland annat genom eventuella förhandlingar om prioriteringarna för partnerskapet. EU:s förbindelser med Israel kommer också att utgöra en viktig del av den nya övergripande EU-strategin för Mellanöstern och den nya pakten för Medelhavsområdet.
3. EU erinrar om att förbindelserna mellan Israel och EU och samtliga bestämmelser i själva avtalet i enlighet med artikel 2 i associeringsavtalet ska grundas på **respekt för mänskliga rättigheter och demokratiska principer** som ska vägleda deras inrikes- och utrikespolitik och utgöra en väsentlig beståndsdel av avtalet.

¹ https://neighbourhood-enlargement.ec.europa.eu/system/files/2019-11/eu-israel_action_plan_2005.pdf

4. EU upprepar sitt fördömande i starkast möjliga ordalag av **Hamas och andra terroristgruppers brutala och urskillningslösa terroristattacker** mot Israel den 7 oktober 2023, av Hizbollahs attacker mot Israel mellan den 8 oktober 2023 och den 27 november 2024, av de **iranska attackerna mot Israel** den 13 april och den 1 oktober 2024 och av **huthiernas återkommande attacker mot Israel**. EU uttrycker sin fulla solidaritet med och sitt helhjärtade stöd till Israel och dess folk, står med offrens familjer och med dem som tagits som gisslan av Hamas, uttrycker sitt djupa deltagande över de förhållanden under vilka de hölls och bekräftar på nytt sitt fulla engagemang för Israels säkerhet och för regional stabilitet. Vid utövandet av sin rätt att försvara sig måste Israel under alla omständigheter fullt ut fullgöra sina skyldigheter enligt internationell rätt, inbegripet internationell humanitär rätt. EU upprepar vikten av att säkerställa ett beständigt skydd för alla civila, inbegripet biståndsarbetare, samt för den civila infrastrukturen, inbegripet sjukvårdsinrättningar, skolor och FN-lokaler.

5. Efter attackerna den 7 oktober 2023 reviderade EU sin terroristförteckning (CP-931) för att föra upp Hamas politiska ledare och två av dess militära ledare på förteckningen. Den 19 januari 2024 antog rådet ett nytt **sanktionssystem mot Hamas** för alla personer eller enheter som stöder, underlättar eller möjliggör våldshandlingar från Hamas och Palestinska islamiska jihad och vilket för närvarande omfattar tolv personer och tre enheter som är föremål för sanktioner. Den 12 april 2024 förde EU upp tre av Hamas enheter på förteckningen inom ramen för det globala EU-systemet för sanktioner avseende mänskliga rättigheter för deras handlingar under attackerna den 7 oktober (utbrett sexuellt och könsrelaterat våld).
6. EU välkomnar varmt **avtalet om vapenvila i Gaza**, som möjliggör en **stegvis frigivning av gisslan** och ett slut på deras fruktansvärda lidande som har varat i mer än 15 månader, ett slut på fientligheterna och ett **lindrande av det humanitära lidandet** i Gaza. Det är mycket viktigt att avtalet genomförs fullt ut så att samtliga i gisslan kan frigges och ett permanent slut på fientligheterna kan säkerställas. EU vill tacka USA, Egypten och Qatar för deras ansträngningar att förhandla fram en vapenvila, något som EU hela tiden har manat till. EU beklagar djupt det oacceptabla antalet civila, särskilt kvinnor och barn, som har dödats, och den katastrofala humanitära situationen, vilken till stor del är en följd av det otillräckliga inflödet av bistånd till Gaza, inte minst i norr. EU välkomnar det ökade bistånd som kommit in i Gaza sedan vapenvilan trädde i kraft men upprepar samtidigt sitt krav på fullständigt och obehindrat tillträde för humanitärt bistånd till Gazaremsan och att hjälpen på ett effektivt sätt kan distribueras till behövande, bland annat av FN:s organ, särskilt UNRWA. Fördrivna Gazabor bör garanteras ett säkert och värdigt återvändande till sina hem i Gaza. EU uppmanar Israel att vidta åtgärder för att underlätta konsulära gränspassager så att EU-medborgare kan lämna Gaza. EU erinrar också om behovet av att fullt ut genomföra **Internationella domstolens** beslut, som är rättsligt bindande.

7. **Europeiska unionens civila gränsövervakningsuppdrag för gränsövergångsstället i Rafah** (EU BAM Rafah) har omplacerats till gränsövergångsstället i Rafah på begäran av palestinierna och israelerna i samförstånd med egyptierna och i enlighet med 2005 års avtal om rörlighet och tillträde. Uppdraget satte in en specialiserad grupp för att palestinsk personal åter skulle kunna öppna gränsövergångsstället i Rafah, vilket gjorde det möjligt att förflytta personer från Gaza, inbegripet personer i behov av medicinsk behandling. EU BAM Rafah kan spela en avgörande roll till stöd för vapenvilan.
8. EU upprepar sitt orubbliga engagemang för en **rättvis, allomfattande och varaktig fred** i enlighet med de relevanta resolutionerna från FN:s säkerhetsråd, på grundval av en **tvåstatslösning** där Staten Israel och en oberoende, demokratisk, sammanhängande, självständig och livskraftig palestinsk stat samexisterar i fred och säkerhet och under ömsesidigt erkännande, med Jerusalem som den framtida huvudstaden för bägge stater. EU och dess medlemsstater kommer att fortsätta att respektera den internationella konsensus om Jerusalem som ingår i relevanta resolutioner från FN:s säkerhetsråd till dess att Jerusalems slutliga status har lösts. EU är djupt oroat över att den ockupation av det palestinska territoriet som inleddes 1967 fortsätter än i dag och understryker särskilt att Internationella domstolen har funnit att Israels fortsatta närvaro på det ockuperade palestinska territoriet är olaglig. EU erinrar om FN:s säkerhetsråds resolution 2735 (2024) som förkastar alla försök till demografiska eller territoriella förändringar på Gazaremsan och betonar vikten av att förena Gazaremsan med Västbanken under Palestinska myndighetens styre.

9. EU kommer att fortsätta att aktivt stödja och **samarbeta med internationella partner** om konkreta oåterkalleliga steg mot en tvåstatslösning och återupplivandet av en politisk process i detta syfte, bland annat genom att snarast möjligt anordna en internationell fredskonferens. EU understryker att en **trovärdig väg mot en palestinsk stat** är en avgörande del av denna politiska process. Inrättandet av *den globala alliansen för genomförandet av tvåstatslösningen* den 26 september 2024 var ett viktigt steg för att visa EU:s engagemang för tvåstatslösningen. I enlighet med handlingsplanen EU–Israel uppmanar EU Israel att aktivt delta i ansträngningarna för att blåsa nytt liv i den politiska processen för en tvåstatslösning.
10. EU kommer att aktivt bidra till en samordnad internationell insats för tidig återhämtning och återuppbyggnad i Gaza. EU kommer att fortsätta att **stödja Palestinska myndigheten** i syfte att hjälpa den att tillgodose sina mest akuta behov, bygga upp institutionell kapacitet, genomföra sin reformagenda och bistå den, bland annat genom Eupol Copps, med att hantera säkerhetsutmaningar. EU betonar att åtgärder som försvagar Palestinska myndigheten måste upphöra. EU uppmanar Israel att stödja Palestinska myndigheten, att underlätta dess återkomst till Gaza, att frigöra innehållna skatte- och tullintäkter, att överväga ett återupptagande av arbetstillstånd för palestinier och att vidta nödvändiga åtgärder för att säkerställa att korrespondentbanktjänster mellan israeliska och palestinska banker finns kvar efter den senaste förlängningen.
11. EU betonar vikten av ett fullständigt genomförande och en fullständig uppdatering av **Parisprotokollet**, bland annat när det gäller fullständig, snabb, förutsägbar och transparent överföring av skatte- och tullinkomster. EU är redo att stödja relevanta åtgärder, bland annat överföring av tullansvar, fullständigt genomförande av e-moms och annan intäktsskapande infrastruktur.

12. EU **motsätter sig kraftfullt alla åtgärder som undergräver tvåstatslösningens genomförbarhet**. EU kommer att fortsätta att noga följa utvecklingen på plats och dess vidare verkningar och överväga ytterligare åtgärder för att skydda tvåstatslösningens hållbarhet, som hela tiden urholkas av nya händelser på plats, bland annat genom utbyggnad av bosättningarna.
13. EU **upprepar sitt starka motstånd mot Israels bosättningspolitik och bosättningsverksamhet**, bland annat i och omkring östra Jerusalem. EU kommer inte att erkänna ändringar av 1967 års gränser, såvida inte parterna kommer överens om detta. EU erinrar om att annektering är olagligt enligt internationell rätt. EU uppmanar Israel att stoppa den fortsatta utbyggnaden av bosättningarna och därmed sammanhängande verksamhet, inbegripet förklaringar om statlig mark samt vräkningar, rivningar, konfiskering och tvångsförflyttningar av palestinier, som under det senaste året har nått rekordhöga nivåer. EU fördömer dessutom starkt rivningarna av de strukturer som finansierats av EU eller dess medlemsstater och förväntar sig att Israel ersätter skadorna i enlighet med internationell rätt. Sedan den 7 oktober 2023 har Israels ökade tillträdesrestriktioner på Västbanken allvarligt påverkat de socioekonomiska förhållandena för palestinierna. EU uppmanar Israel att skapa förutsättningar för en påtaglig förbättring av den fria rörligheten och av tillträdet för palestinierna, möjliggöra en påskyndad palestinsk uppbyggnad samt social och ekonomisk utveckling i område C, och vända försämringen av levnadsvillkoren för palestinierna i område C.

14. EU och dess medlemsstater är fast beslutna att fullt ut följa internationell rätt och att tillämpa **EU-lagstiftningen samt de bilaterala tekniska bestämmelserna beträffande produkter från bosättningarna** i enlighet med detta. EU och dess medlemsstater räknar med samarbete mellan EU och Israel för ett effektivt genomförande av de tekniska bestämmelserna. EU uttrycker sitt åtagande att säkerställa att det – i enlighet med internationell rätt – i alla avtal mellan Staten Israel och EU otvetydigt och uttryckligen måste anges att dessa avtal inte är tillämpliga på det territorium som ockuperades av Israel 1967. Detta utgör ingen bojkott av Staten Israel, något som EU kraftfullt motsätter sig.
15. EU fördömer starkt den ytterligare upptrappningen på **Västbanken, inbegripet östra Jerusalem**, efter det ökade våldet från bosättare, utbyggnaden av olagliga bosättningar, israeliska militära operationer och det ökade antalet terroristattacker mot Israel. EU erinrar om att terrorismbekämpning måste vara förenlig med internationell rätt, inbegripet internationell människorättslagstiftning och humanitär rätt. EU fördömer med kraft det pågående **våldet från extremistiska bosättare** på Västbanken, inbegripet östra Jerusalem. Israel måste göra mer för att förhindra våldet från bosättare, och förövarna måste ställas till svars. Hittills har EU fört upp nio personer och fem enheter på förteckningen över personer eller enheter inom ramen för det globala EU-systemet för sanktioner avseende mänskliga rättigheter. EU är berett att arbeta vidare med ytterligare restriktiva åtgärder mot extremistiska bosättare och mot enheter och organisationer som stöder dem.

16. EU uppmanar Israel att säkerställa säkert tillträde till de **heliga platserna och att upprätthålla det status quo** som inrättades 1967 för Tempelberget/Haram al-Sharif, i linje med tidigare överenskommelser och med hänsyn till Jordaniens särskilda roll. Jerusalems och dess gamla stads särskilda ställning och karaktär, okränkbarheten hos dess heliga utrymmen och livskraften hos alla dess lokalsamhällen måste bevaras och respekteras av alla.
17. EU betonar den viktiga roll som **FN** och dess organ innehar, särskilt **UNRWA**, som förser civilbefolkningen med avgörande stöd, bland annat humanitärt bistånd och grundläggande tjänster, både på det ockuperade palestinska territoriet och i regionen i stort. EU uttrycker på nytt sin djupa oro över den israeliska lagstiftningens långtgående konsekvenser för UNRWA:s verksamhet på Västbanken, inbegripet östra Jerusalem, och i Gaza. EU beklagar djupt Israels utträde ur 1967 års avtal mellan Israel och UNRWA och fördömer alla försök att hindra UNRWA:s förmåga att fullgöra sitt mandat. Det är avgörande att UNRWA kan fortsätta att utföra sitt viktiga arbete i enlighet med sitt mandat, som antogs av FN:s generalförsamling 1949 och som sedan dess har förnyats. EU är fast beslutet att fortsätta att stödja organisationen. Genom handlingsplanen övervakar och utvärderar EU noga genomförandet av rekommendationerna i den oberoende granskningsgruppens rapport efter anklagelserna mot viss UNRWA-personal. EU ser fram emot ytterligare beslutsamma åtgärder från FN:s sida för att säkerställa neutralitet och ansvarsskyldighet och för att stärka kontrollen och tillsynen i syfte att förhindra ytterligare fall. EU fördömer Hamas för den påstådda användningen av UNRWA:s anläggningar.
18. EU bekräftar återigen sitt orubbliga engagemang för **effektiv multilateralism och en regelbaserad världsordning** med FN i centrum, och står stadigt fast vid FN-stadgan och dess stadfästa regler och principer, inbegripet principerna om suveränitet och territoriell integritet, politiskt oberoende och självbestämmande. EU bekräftar sitt fulla och orubbliga stöd till FN:s generalsekreterare och beklagar beslutet att förklara honom persona non grata.

19. EU upprepar sin uppmaning till Israel att samarbeta fullt ut med FN, inbegripet människorättsmekanismer, och att underlätta tillträdet för FN:s mandatinnehavare, bland annat när det gäller utfärdandet av viseringar för internationell personal.
20. EU upprepar sitt stöd för **normaliseringen av förbindelserna mellan Israel och ett antal arabstater** i regionen, vilket gynnar alla berörda länder och är ett grundläggande steg för att stabilisera regionen som helhet. EU stöder regionalt och trilateralt samarbete och gemensamma initiativ som öppnar nya perspektiv för företag, människor, handel, resor, forskning och miljö och på ett antal andra områden. EU upprepar sitt åtagande för en övergripande och varaktig fred i hela regionen och är redo att arbeta för detta mål tillsammans med våra regionala och internationella partner. I detta avseende kommer EU att sträva efter att uppmuntra och bygga vidare på de diplomatiska förbindelser som inrättats mellan Israel och ett antal arabländer, i syfte att förbättra utsikterna att nå en övergripande lösning i fredsprocessen i Mellanöstern.
21. EU välkomnar det **avtal om eldupphör av den 27 november 2024 mellan Israel och Libanon** som följde av de medlingsinsatser som gjorts av framför allt Frankrike och USA. EU uppmanar parterna att fullt ut genomföra sina åtaganden enligt avtalet om eldupphör och efterlyser ett fullständigt genomförande av FN:s säkerhetsråds resolution 1701. EU upprepar i detta sammanhang den grundläggande stabiliserande roll som FN:s interimsstyrka i Libanon (Unifil) har i södra Libanon. EU kommer att fortsätta att stödja den libanesiska statens suveränitet, territoriella integritet och statsbyggande insatser, bland annat genom att bidra till att stärka den libanesiska försvarsmakten, till exempel inom ramen för den europeiska fredsfaciliteten.

22. EU upprepar sitt starka fördömande av **Irans överföring av drönare och ballistiska robotar till Ryssland**, som är ett direkt hot mot den europeiska säkerheten, och av Irans allvarliga destabiliserande åtgärder i hela Mellanöstern. EU står fast vid sitt engagemang för en nedtrappning i Mellanöstern och uppmanar Iran att upphöra med all destabiliserande verksamhet i regionen som helhet, inbegripet sitt stöd till terroristgrupper och väpnade grupper såsom huthierna, Hizbollah och Hamas.
23. Det är en **central säkerhetsprioritering för EU att säkerställa att Iran inte införskaffar kärnvapen**. Irans oförminskade framsteg på det kärntekniska området utan någon trovärdig civil motivering under de senaste fem åren är ytterst oroande. EU uppmanar alla länder att stödja genomförandet av FN:s säkerhetsråds resolution 2231 (2015), genom vilken en gemensam övergripande handlingsplan (JCPOA) som utgör grunden för IAEA:s övervaknings- och rapporteringsarbete godkändes. EU upprepar sitt engagemang för diplomati för att hantera Irans kärntekniska program.

24. Efter den kriminella Assadregimens fall i Syrien – en regim som stöddes av Ryssland och Iran – betonar EU den historiska möjligheten att återförena och återuppbygga landet. EU understryker vikten av en **inkluderande, syriskägd och syriskledd politisk process** som lever upp till det syriska folkets legitima strävan, i linje med de centrala principerna i FN:s säkerhetsråds resolution 2254. Syriens självständighet, suveränitet och territoriella integritet inom säkra gränser måste respekteras till fullo, i enlighet med internationell rätt. EU uppmanar Israel att upprätthålla villkoren i 1974 års avtal om tillbakadragande av styrkor. EU upprepar sitt stöd till FN:s truppåtskillnadsövervakande styrka som övervakar de syriska Golanbergen och erinrar om vikten av FN:s säkerhetsråds resolution 497 (1981). Den demilitariserade buffertzonen måste respekteras. EU erinrar om sin ståndpunkt om Syrien, som Europeiska rådet enades om den 19 december 2024, och understryker behovet av att återupprätta rättvisa och ansvarsskyldighet. EU betonar också vikten av att bekämpa terrorism, att förhindra att terroristgrupper åter växer fram och att förstöra Syriens återstående lager av kemiska vapen, samtidigt som framsteg måste göras när det gäller ansvarsutkrävande för dokumenterad användning av kemiska vapen.
25. EU upprepar sitt **fördömande i starkast möjliga ordalag av Rysslands provocerade och omotiverade anfallskrig mot Ukraina**, som bryter grovt mot FN-stadgan och internationell rätt och som utgör ett direkt hot mot den europeiska och globala säkerheten och stabiliteten. EU välkomnar Israels ställningstagande för de relevanta resolutionerna i FN:s generalförsamling, liksom Israels deltagande i toppmötet om fred i Ukraina som ägde rum i Schweiz den 15–16 juni 2024 och landets stöd för den gemensamma kommunikén. Sedan februari 2022 har EU reagerat enat och beslutsamt mot Rysslands anfallskrig genom att anta sanktioner, ställa Ryssland till svars och stödja Ukraina med ett oförlikneligt humanitärt, ekonomiskt, politiskt och militärt bistånd. EU kommer att fortsätta med detta så länge och så intensivt som det behövs. EU välkomnar Israels hjälp till Ukraina och dess medborgare, bland annat tillhandahållandet av försvarsmateriel och humanitärt bistånd. EU uppskattar Israels åtagande att förhindra att sanktioner kringgås med hjälp av landets territorium och fortsätter att samarbeta med Israel i denna fråga.

26. EU uppmanar huthierna att omedelbart upphöra med alla attacker och att göra det möjligt att återupprätta sjöfartsskyddet. EU bekräftar återigen sitt åtagande att säkerställa friheten till sjöfart och sjöfartsskyddet i Röda havet genom den **EU-ledda marina styrkans insats Aspides**.
27. EU upprepar sitt strategiska intresse av en **stabil och säker miljö i östra Medelhavsområdet**. Det regionala samarbetet i östra Medelhavsområdet måste utvecklas i enlighet med internationell rätt, inbegripet Unclos. EU noterar med tillfredsställelse det pågående projektbaserade samarbete mellan Israel och EU:s medlemsstater som syftar till att främja fred, säkerhet och stabilitet i regionen.
28. **Demokrati och mänskliga rättigheter**, inbegripet rättigheter för personer som tillhör minoriteter, och vikten av ett dynamiskt civilt samhälle står i centrum för partnerskapet mellan EU och Israel.
29. Israel är bundet av **internationell humanitär rätt** och tillämpliga normer i **internationell människorättslagstiftning**, inbegripet skyldigheten att, i egenskap av ockupationsmakt, skydda den befolkning som lever under ockupation. EU uppmanar Israel att strikt följa de regler och principer i internationell humanitär rätt och internationell människorättslagstiftning som styr användningen av våld och utövandet av fientligheter, inbegripet principerna om mänsklighet, nödvändighet, urskillning och proportionalitet. EU uppmanar Israel att säkerställa att påstådda överträdelser utreds av de behöriga myndigheterna på ett opartiskt och effektivt sätt, i enlighet med internationell humanitär rätt.

30. EU bekräftar återigen sitt orubbliga stöd för det **internationella straffrättsliga systemet**, särskilt för Internationella brottmålsdomstolen (ICC), liksom sitt åtagande att upprätthålla Romstadgan och bevara ICC:s oberoende och integritet, och kräver att domstolens oberoende respekteras.
31. EU är fast beslutet att **bekämpa alla former och uttryck av antisemitism och att främja icke-diskriminering** i EU och runt om i världen. EU fördömer antisemitismen i starkast möjliga ordalag. Den är oförenlig med EU:s värden och mål. Den utgör ett hot såväl mot det judiska folket och mot judiskt liv som mot öppna och mångkulturella samhällen och mot själva kärnan i den europeiska livsstilen. EU beklagar djupt den dramatiska ökningen av antisemitiska incidenter och hatbrott mot judar och judiska institutioner, vilket har lett till en exceptionellt hög nivå av antisemitism i hela EU, efter attackerna den 7 oktober 2023 och den efterföljande konflikten i Gaza.

32. EU har förstärkt högnivåseminariet mellan EU och Israel om kampen mot rasism, antisemitism och främlingsfientlighet, som anordnas gemensamt varje år. EU:s rambeslut från 2008 om bekämpande av rasism och främlingsfientlighet utgör en stark rättslig ram för att bekämpa antisemitiska hatbrott och antisemitisk hatpropaganda, bland annat när det gäller offentligt urskuldande, förnekande eller allvarligt förringande av förintelsen på ett sätt som riskerar att uppvigla till våld eller hat. EU är fast beslutet att bekämpa antisemitism på nätet, särskilt antisemitisk hatpropaganda, konspirationsmyter samt förnekelse och förvrängning av förintelsen, vilket underströks ytterligare genom godkännandet av rådets förklaring om främjande av judiskt liv och bekämpning av antisemitism den 15 oktober 2024. Det arbete som utförs av Europeiska kommissionens samordnare för bekämpning av antisemitism och främjande av judiskt liv är ännu ett tecken på att kampen mot antisemitism är en prioritering i EU. Sedan 2017 har kommissionen använt den icke rättsligt bindande arbetsdefinition av antisemitism som utarbetats av den internationella alliansen till minne av förintelsen (IHRA) och som antogs i Bukarest (2016), som ett praktiskt vägledningsverktyg och en grund för alliansens arbete med att bekämpa antisemitism, och den uppmuntrar till att den antas och används. EU har åtagit sig att undersöka ytterligare samarbetsområden för hågkomst av förintelsen, bland annat genom den europeiska forskningsinfrastrukturen för förintelsen (EHRI). För att bekämpa antisemitism och fördomar, öka medvetenheten och kunskapen om judisk historia och kultur och uppnå ett fullständigt erkännande av judiskt liv som en del av det europeiska samhället har kommissionen haft ett nära samarbete med världscentret för minnet av förintelsen, Yad Vashem, i Israel, i linje med EU:s strategi för att bekämpa antisemitism och främja judiskt liv (2021–2030), och har bidragit till skapandet av en audiovisuell helhetsupplevelse i centrets monument över förstörda judiska samhällen (Valley of the Communities).

33. EU står fast vid sitt åtagande **att främja icke-diskriminering och att respektera, skydda och uppfylla rätten till religions- och trosfrihet**. EU främjar och skyddar **rätten till religions- och trosfrihet** och fördömer alla former av diskriminering, fientlighet, hat, våld eller förföljelse på grund av religion eller övertygelse, inbegripet antisemitism, islamofobi och hat mot kristna. EU betonar vikten av att på ett effektivt sätt garantera rätten till religions- och trosfrihet för alla för att främja fred, tolerans, respekt och samarbete mellan människor av alla religioner eller trosuppfattningar.
34. EU uppmanar Israel att uppfylla sina internationella förpliktelser på människorättsområdet när det gäller att upprätthålla **förenings-, mötes- och yttrandefriheten**, bland annat genom att säkerställa ett tryggt, öppet och livskraftigt demokratiskt utrymme för civilsamhället, såväl online som offline, samt tillgång till information, mediefrihet och journalisters säkerhet. Ett fritt och oberoende civilsamhälle präglad av mångfald är oundgängligt för att främja demokratiska värden, sträva efter ansvarsskyldighet och skapa mer fredliga samhällen. EU är oroat över risken för restriktioner för utlandsfinansierade icke-statliga organisationer, vilka skulle begränsa det civila samhället och dess demokratiska deltagande och verksamhet. Lagstiftning som rör terrorismbekämpning eller nationell säkerhet får aldrig missbrukas för att undergräva grundläggande rättigheter och friheter. EU uppmanar Israel att ge oberoende medier, inbegripet internationella mediekanaler, tillträde till Gaza. EU upprepar sitt stöd för **människorättsförsvare, journalister och andra mediearbetare**.

35. EU uppmanar Israel att fullt ut uppfylla sina **internationella skyldigheter i fråga om mänskliga rättigheter, även i samband med gripande, förhör och förvar**. EU är fortfarande djupt oroad över Israels omfattande användning av urskillningslösa gripanden och administrativt förvar utan formell anklagelse, vilken har ökat sedan den 7 oktober 2023. Enligt internationell rätt har frihetsberövade personer rätt att få information om de anklagelser som ligger till grund för frihetsberövandet och att få lagligheten i frihetsberövandet fastställd utan onödigt dröjsmål, samt rätt till rättsligt bistånd, ett korrekt rättsförfarande och en rättvis rättegång. **Förbudet mot tortyr och annan grym, omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning är absolut enligt internationell rätt**. EU erinrar om att stater har utökade aktsamhetskrav när det gäller att vidta alla nödvändiga åtgärder för att skydda frihetsberövade personers liv. EU och dess medlemsstater uppmanar parterna att ge ICRC obehindrat tillträde till platser för frihetsberövande, i linje med deras skyldigheter enligt internationell humanitär rätt.

36. Att respektera, skydda och uppfylla **barnets rättigheter** förblir centralt för EU:s människorättspolitik och understryker dess åtagande att säkerställa att barnen går mot en framtid utan våld och fattigdom. EU fortsätter att vara djupt oroat över konfliktens och våldets allvarliga konsekvenser för barn, som på grund av konflikten utsätts för allvarliga risker i fråga om deras trygghet och välbefinnande, inte minst det stora antal palestinska barn som dödats, skadats och fördrivits, inbegripet det stora antal skolor och vårdinrättningar som har skadats eller förstörts. EU uppmanar Israel att respektera, skydda och uppfylla de mänskliga rättigheterna för alla palestinska minderåriga, särskilt när det gäller gripande och förvar, i enlighet med landets skyldigheter enligt internationell rätt, särskilt FN:s konvention om barnets rättigheter, och normer för frihetsberövande av barn, även i fall av säkerhetsbrott, och att upphöra med administrativt förvar. EU efterlyser skydd av barn, inbegripet säkerställande av rätten till utbildning och sjukvård i en säker och trygg miljö.
37. EU uppmanar Israel att respektera, skydda och förverkliga rättigheterna för alla personer, även de som tillhör **minoriteter**, särskilt den arabiska minoriteten, att förbättra deras integration i det israeliska samhället, att skydda deras rättigheter och minska de ekonomiska och sociala skillnaderna. EU uppmanar också Israel att öka alla minoritetsgruppers deltagande i politiska processer och styrningsprocesser på alla nivåer och att undvika all diskriminering i lag och praxis. EU efterlyser en övergripande och rättvis lösning när det gäller icke erkända beduinbyar.

38. EU främjar **jämställdhet** och det fulla och jämlika åtnjutandet av alla mänskliga rättigheter för alla kvinnor och flickor samt deras egenmakt som en prioritering inom alla åtgärdsområden, i linje med internationella åtaganden. Avskaffande av alla former av diskriminering och utestängning och alla former av sexuellt och könsrelaterat våld samt kvinnors och flickors fullständiga, jämlika och meningsfulla deltagande och ledarskap är grundläggande för fred och säkerhet, hållbar utveckling och ekonomisk tillväxt. EU lovordar Israel för antagandet av lagen om elektroniska spårningsarmband för förövare av våld i nära relationer och hoppas att den kommer att ses över ytterligare.
39. EU bekräftar återigen sitt kraftfulla åtagande att respektera, skydda och uppfylla det fulla och lika åtnjutandet av mänskliga rättigheter för homosexuella, bisexuella, transpersoner och intersexuella (**hbti**-personer). EU har en viktig partner i Israel när det gäller att ta itu med ojämlikhet, diskriminering och våld som drabbar hbti-personer, även i internationella forum. EU lovordar Israel för att landet har förbättrat skyddet och främjandet av hbti-personers mänskliga rättigheter, bland annat genom lagstiftning. EU är intresserat av att ta del av uppdateringar om läget i fråga om genomförandet av rekommendationerna avseende hbti-personer från den allmänna återkommande utvärderingen.

40. EU bekräftar återigen sitt åtagande att främja och skydda de **mänskliga rättigheterna i den digitala miljön**. I detta avseende välkomnar EU Israels medverkan som undertecknare av Europarådets ramkonvention om artificiell intelligens och mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer (Vilniuskonventionen). I linje med de åtaganden som gjorts inom ramen för den nyligen antagna globala digitala pakten uppmanar EU Israel att säkerställa att lagar och andra författningar om användning av teknik när det till exempel gäller övervakning är förenliga med internationell rätt. EU uppmanar Israel att vidta effektiva åtgärder för att bekämpa desinformationskampanjer och hatpropaganda och verka för informationsintegritet online. EU erinrar om att tillgång till ett öppet, säkert och tryggt internet är avgörande i en demokrati, till exempel för tillgång till hälso- och sjukvård och utbildning och för att underlätta tillhandahållandet av humanitärt bistånd.
41. Ett demokratiskt, stabilare, grönare och välmående sydligt grannskap är en strategisk prioritering och ett grundläggande intresse för både EU och partnererna i det södra grannskapet. EU betraktar Israel som en viktig **samarbetspartner inom de fem prioriterade politikområden som anges i Europeiska kommissionens gemensamma meddelande ”Förnyat partnerskap med det södra grannskapet – En ny agenda för Medelhavsområdet²”**, särskilt mänsklig utveckling, god samhällsstyrning och rättsstatsprincipen, resiliens, välbefinnande och digital omställning, fred och säkerhet, migration och mobilitet, den gröna omställningen: klimatresiliens, energi och miljö. I det gemensamma meddelandet föreslås att EU intensifierar sitt befintliga samarbete med Israel på det digitala området samt forsknings- och innovationsområdet och kartlägger möjligheter att stärka samarbetet på närliggande områden av gemensamt intresse. EU framhåller den nyckelroll som Israel och övriga medlemmar från det södra grannskapet har för styrningen, effektiviteten och stärkandet av Medelhavsunionen.

² https://www.eeas.europa.eu/sites/default/files/joint_communication_renewed_partnership_southern_neighbourhood.pdf

42. Inom **instrumentet för grannskapet, utvecklingsamarbete och internationellt samarbete** fortsätter Israel att ta emot stöd till institutionellt samarbete (partnersamverkan, Taiex-projekt och andra former av tekniskt stöd). Israel drar också nytta av projekt som syftar till att främja regionalt samarbete för att stärka den regionala stabiliteten och främja fredsprocessen i Mellanöstern.
43. EU är Israels största handelspartner och näst största investeringspartner. Israel är en av EU:s största handelspartner i Medelhavsområdet och har den mest diversifierade **handelsstrukturen**. Trots vissa kvarstående hinder för marknadstillträde är de övergripande villkoren för bilateral handel och bilaterala investeringar goda. EU välkomnar den reform av importlagstiftningen som trädde i kraft den 1 januari 2025 och som kommer att förenkla importförfarandena för en rad olika konsumentvaror, avskaffa dussintals nationella importstandarder och i stället bygga på efterlevnad av EU-normer och andra internationella standarder. EU välkomnar Israels stöd i översynen av den Europa-Medelhavstäckande konventionen, som ledde till att konventionen antogs enhälligt av alla avtalsslutande parter den 7 december 2023. EU räknar med Israels samarbete med sikte på ett framgångsrikt genomförande av den reviderade konventionen den 1 januari 2025.

44. EU värdesätter Israels nära samarbete med EU när handelshinder uppstår och uppskattar särskilt det pilotprojekt som inrättats för att ta itu med de israeliska myndigheternas långvariga praxis vad avser importtillstånd för medicintekniska produkter, som gör åtskillnad mellan EU:s medlemsstater. EU förväntar sig dock alltså en lagändring för att göra pilotordningen permanent. Dessutom är EU fortfarande oroat över vissa problem med **marknadstillträde**, senast bristen på transparens från israeliska behöriga myndigheters sida när de avvisade medicintekniska produkter avsedda för sjukhus på Västbanken, men även långvariga problem såsom det tungrodda certifieringsförfarandet för EU:s export av kosherkött och förbudet mot EU:s export av kött som inte är kosher.
45. EU är intresserat av att fortsätta arbetet med handelsrelaterade frågor som för närvarande diskuteras med Israel och **utbyta praxis** på olika områden, bland annat när det gäller standarder för jordbruks- och industriprodukter samt skydd av geografiska beteckningar. EU är också intresserat av att fortsätta samarbetet om livsmedelstrygghet, livsmedelssäkerhet, jordbrukspolitik, landsbygdsutveckling och ekologiskt jordbruk.
46. EU räknar med att Israel på ett konstruktivt sätt bidrar till ett snabbt återupptagande av arbetet med genomförandet av åtgärds paketet för att underlätta handeln med palestinska produkter med övriga parter i Europa och Medelhavsområdet, när förhållandena tillåter det. EU kommer att fortsätta att stödja dessa ansträngningar.

47. EU erinrar om de **dialoger om terrorismbekämpning** med Israel som inleddes 2015. Det senaste dialogen ägde rum i maj 2023.
48. Med utgångspunkt i tidigare åtaganden kommer EU och Israel att fortsätta sina utbyten för att främja en **öppen, fri, stabil och säker cyberrymd**, särskilt genom att verka för tillämpningen av internationell rätt i cyberrymden och genomförandet av frivilliga normer för staters ansvarsfulla agerande i cyberrymden i FN och andra relevanta internationella forum, samt genom att påskynda inrättandet av ett FN-handlingsprogram i detta sammanhang. EU och Israel kommer dessutom att undersöka möjligheten att utveckla utbytet av kunskap och bästa praxis och att samarbeta för att stärka cyberresiliensen och bekämpa it-brottslighet, särskilt utpressningsprogram.

49. EU uppskattar det fruktbara samarbetet mellan Israel och **Europeiska sjösäkerhetsbyrån**, inom ramen för det relevanta EU-finansierade programmet (Safemed) för sjösäkerhet, sjöfartsskydd och hållbarhet. I detta sammanhang uppskattar EU särskilt Israels aktiva intresse och deltagande i de utbildningstjänster som tillhandahålls av Emsa-akademin och användningen av verktyg och tjänster såsom Thetis-Med (informationssystem för hamnstatskontroll) och CleanSeaNet (övervakning av havsföroreningar via satellittjänster). Det finns utrymme för ytterligare tekniskt samarbete, särskilt när det gäller Israels ratificering och införlivande av bilaga VI till den internationella konventionen till förhindrande av förorening från fartyg (Marpol) och utbyte av uppgifter från det regionala AIS (automatiskt identifieringssystem). Israel är dock fortfarande en av de mest aktiva mottagarpartnerna i Safemed-projektet. EU noterar att det finns potential för ytterligare utbyten, t.ex. om järnvägstransporter, transportsäkerhet, främjande av multimodala transporter, hållbar mobilitet i städer och intelligenta transportsystem. Ett vidare genomförande av det övergripande Europa-Medelhavsavtalet om luftfart mellan EU och Israel bör fortsätta.

50. EU efterlyser ett aktivt engagemang från alla partner för att säkerställa att **internationella åtaganden vad gäller klimat, hav, biologisk mångfald och miljö** fullgörs på ett effektivt sätt, eftersom det utgör grunden för uppnåendet av FN:s Agenda 2030 och dess mål för hållbar utveckling samt målen i Parisavtalet. EU uppmanar alla parter att i sitt nästa nationellt fastställda bidrag som ska läggas fram före COP30 i Belém, med ambitiösa utsläppsminskningmål för hela ekonomin, som omfattar alla växthusgaser, sektorer och kategorier, och som är anpassade till en begränsning av den globala uppvärmningen till 1,5 °C, anpassa sina nationellt fastställda bidrag till långsiktiga utvecklingsstrategier för låga växthusgasutsläpp, bygga vidare på de globala resultaten av energiomställningen och följa internationella riktlinjer genom att tillhandahålla tydlig och transparent information om det nationellt fastställda bidraget. EU uppmanar också Israel att ansluta sig till de gemensamma insatserna för att mobilisera klimatfinansiering i utvecklingsländerna inom ramen för det nya kollektiva kvantifierade mål som man enades om vid COP29.
51. EU är fast beslutet att stärka **energisamarbetet** med Israel för att främja energitrygghet, hållbarhet och motståndskraft och samtidigt verka för fred och stabilitet i regionen. Vårt samarbete, förstärkt genom samförståndsavtalet om samarbete i samband med handel, transport och export av naturgas till Europeiska unionen, som undertecknades av EU, Israel och Egypten den 15 juni 2022, är inriktat på att främja energiomställningen, diversifieringen av energikällorna, tillgången till energi i regionen och stärkandet av den regionala energitryggheten, där exporten av gas från Israel för närvarande är en viktig faktor, liksom det regionala energisamarbetet, inbegripet inom ramen för East Med Gas Forum. Framöver kommer vårt samarbete att inriktas på att påskynda investeringar i förnybar energi, energieffektivitet och vätgas i syfte att frigöra regionens betydande potential för förnybar energi och utfasning av fossila bränslen. EU välkomnar Israels deltagande i Horisont Europa och ser fram emot ökat samarbete om forskning och innovation inom energisektorn.

52. EU uttrycker sin beredvillighet att undersöka samarbetet med Israel om den ekonomiska korridoren mellan Indien, Mellanöstern och Europa inom ramen för **Global Gateway**, i syfte att stödja regional integration, normalisering mellan Israel och ett antal arabstater, stabilitet och fred.
53. På området **vetenskap och teknik** välkomnar EU varmt det ökade deltagandet av israeliska forskningsenheter i Horisont Europa-programmet efter Israels fullständiga associering till programmet för perioden 2021–2027. EU ser fram emot att fortsätta samarbetet med Israel för att ta itu med globala utmaningar, underlätta den gröna och digitala omställningen, påskynda den globala övergången till ett säkert och rättvist livsmedelssystem och föra EU:s och Israels innovationssystem närmare varandra. Sedan 1996 har Israels associering till EU:s ramprogram för forskning och innovation varit en stor framgång. Samarbetet bidrar till starkare bilaterala förbindelser inom ekonomi och handel och underlättar för engagemang i regionen. I detta sammanhang välkomnar EU Israels fortsatta aktiva deltagande i regionala initiativ för vetenskapsdiplomati, såsom Sesame, Prima och Emuni.

54. När det gäller **den digitala ekonomin och det digitala samhället** välkomnar EU Israels engagemang i arbetet i gruppen av regleringsmyndigheter för Europa och Medelhavsområdet (Euro-Mediterranean Regulators Group, EMERG), ett EU-initiativ som syftar till att öka harmoniseringen av lagstiftningen mellan EU och Medelhavsområdet och främja samarbete mellan myndigheter för reglering av telekommunikation. EU är också berett att arbeta för ett ambitiöst partnerskap i digitala frågor. EU välkomnar också att Israel är fullvärdig medlem i relaterade OECD-organ, särskilt arbetsgruppen för kommunikationsinfrastruktur och servicepolicy (Working Party for Communications Infrastructure and Services Policy).
55. EU erinrar om att vid den radiokommunikationskonferens som Internationella teleunionen (ITU) höll i Sharm el-Sheikh i november 2019 reviderades resolution 12. I denna resolution efterlystes en process för att införa 3G-teknik och fastställa en lämplig tidsram för tilldelningen av 4G- och 5G-frekvenser till palestinska operatörer. EU uppmanar Israel och de palestinska myndigheterna att med nödvändig skyndsamhet nå en överenskommelse om tilldelningen av nödvändiga 4G- och 5G-frekvenser till palestinska operatörer innan det israeliska införandet av 5G är slutfört och att samarbeta med internationella aktörer inom detta område, såsom Mellanösternkvartettens kontor.
56. När det gäller **utbildning** välkomnar EU Israels deltagande i den internationella delen av Erasmus+-programmet 2021–2027 som fortsätter att bidra till ömsesidig förståelse genom att utveckla direkta personkontakter i samarbetet mellan lärosäten och student- och personalutbyten samt genom ungdomsutbyte. EU välkomnar också de fördelar som programmet innebär för den högre utbildningen i Israel, bland annat en större internationalisering, och ser fram emot att fortsätta att samarbeta med Israel inom Erasmus+-programmet.
57. EU ser fram emot ett givande och konstruktivt möte i associeringsrådet EU–Israel.